

MAVERICK

Competition | Regulation | Litigation

Ontwikkelingen toezicht bij zorginkoop FHI ALV

29 oktober 2015

Diederik Schrijvershof

MAVERICK

Competition | Regulation | Litigation

ONTWIKKELINGEN TAKEN & BEVOEGDHEDEN NZA

Overzicht (relevante) taken NZa

- Toezicht op basis van Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg)
- Zorgplicht art. 11 Zvw
- Artikel 45 Wmg-regelingen
- Aanmerkelijke marktmacht (AMM)

Zorgplicht (NZa) en brief Schippers 13 okt. jl.

- De NZa houdt toezicht op de naleving van de zorgplicht van zorgverzekeraars. Indien de verzekeraar die niet nakomt, kan de NZa handhavend optreden.
- NZa houdt nauwelijks toezicht op de hulpmiddelenmarkt en medisch speciaalzaken (NZa ziet dit als distributeurs die geen onderdeel uitmaken van de zorgdriehoek). In de brief van 13 oktober jl. geeft VWS aan NZa het signaal dat dit ook onder toezicht NZa valt.
- Hulpmiddelenzorg is meer dan het afleveren van een hulpmiddel tegen zo min mogelijke kosten. Het gaat om het juist selecteren van een adequaat hulpmiddel met een begrijpelijke instructie, goede service en onderhoud, en zo nodig evaluatie achteraf.

Artikel 45 Wmg-regeling

- NZa kan op basis van art. 45 Wmg generieke verplichtingen opstellen om de zorgmarkt(en) inzichtelijker te maken en concurrentie te bevorderen
- De verplichtingen kunnen worden opgelegd aan zowel zorgaanbieders als zorgverzekeraars voor specifieke onderwerpen
- Zij kunnen bijvoorbeeld zien op de wijze van contracteren

Artikel 45 Wmg-regeling

Regeling Transparantie zorginkoopproces Zvw

- NZa heeft in juli 2015 een art. 45 Wmg-regeling opgesteld met als doel “*het vergroten van de transparantie van het contracteerproces tussen zorgaanbieders en zorgverzekeraars*”
- Van kracht per 1 januari 2016 en van toepassing op alle zorgaanbieders en zorgverzekeraars t.a.v. Zvw-zorg
- Dus ook van toepassing op hulpmiddelenleveranciers bij levering Zvw-zorg
- Zie ook aanbiedingsbrief Schippers bij rapport ZonMw over hulpmiddelenzorg (13 oktober jl.)

Artikel 45 Wmg-regeling

Regeling Transparantie zorginkoopproces Zvw

- In ontwerpfase veel kritiek geleverd door zorgaanbieders → niet overgenomen
- Kritiek door zorgverzekeraars → wel overgenomen
- Bevat veel open normen en gebrek aan concrete minimumtermijnen
 - ‘redelijke termijn’ voor het lezen van contract door zorgaanbieders
 - ‘tijdig’ bekend maken van wijzigingen door zorgverzekeraars
 - ‘voldoende beschikbaarheid’ van zorgverzekeraars ten behoeve van zorgaanbieders (bij vragen)
- Sterk lijkend op onsuccesvolle *Good Contracting Practices* (GCP's)

Artikel 45 Wmg-regeling

Regeling Transparantie zorginkoopproces Zvw

- Op zichzelf een positieve ontwikkeling:
 - Zorgverzekeraars zijn nu verplicht om op 1 april 2016 hun inkoopbeleid kenbaar te maken
 - Zorginkoop 2017 e.v. is onderworpen aan deze Regeling
 - Moet leiden tot een transparanter zorginkoopproces
 - In tegenstelling tot GCP's handhaafbaar door de NZa (maar: open normen en gemis aan concrete termijnen)

AMM en misbruik machtspositie

- Wmg ziet op zorgaanbieders en zorgverzekeraars
- NZa kan (met spoed) optreden bij aanmerkelijke marktmacht (AMM)
- Wat is AMM?
 - 55% AMM behoudens tegenbewijs aanwezig
 - 40 > 55% AMM aannemelijk
 - 25 > 40% AMM mogelijk
 - <25% AMM onwaarschijnlijk

Aanmerkelijke Marktmacht (AMM) Maatregelen van NZa

- Een zorgaanbieder en zorgverzekeraar met een AMM positie kan (max. 3 jaar) verplichtingen (geen boetes) worden opgelegd door de NZa:
 - Informatieverlichting
 - Transparantieverplichting
 - Contracteerverplichting
 - Non-discriminatie
 - Ontbundelingsverplichting
 - Medegebruik
 - Tariefregulering
- Niet opvolgen maatregel → mogelijkheid voor boetes

Overheveling bevoegdheden NZa → ACM

- Wetsvoorstel dat o.a. behelst de AMM-bevoegdheden + zorgspecifieke fusietoets van NZa over te hevelen naar ACM
- Timing: wetsvoorstel op zijn vroegst eind 2015 naar Tweede Kamer
- Reactie op consultatie op wetsvoorstel door Maverick Advocaten:
 - Inzet per direct van passende art. 45 Wmg door NZa
 - Samenwerking NZa + ACM i.p.v. overheveling AMM-instrument
 - per direct
 - Breng evenwicht aan in AMM-maatregelen door ook maatregelen te creëren die op zorgverzekeraars zien
 - Schaf zorgspecifieke fusietoets van de NZa af en benut die capaciteit voor focus op de zorginkoop

MAVERICK

Competition | Regulation | Litigation

ONTWIKKELINGEN GESCHILLENCOMMISSIE

Onafhankelijke geschillencommissie

- Oprichting onafhankelijke geschillencommissie per april 2016
- Ziet op geschillen bij de zorginkoop (Zvw) (ook precontractueel)
 - Zelfregulering en financiering door partijen
 - Onafhankelijk
 - Effectief
 - Laagdrempelig
 - Slagvaardig
- Vraag: waar de NZa bevoegd is, is de geschillencommissie niet ontvankelijk
- Evaluatie na 1 jaar

Onafhankelijke geschillencommissie

- Betrokken partijen bij totstandkoming:
 - Zorgverzekeraars + ZN
 - NZa & VWS
 - VELO: o.a. ActiZ en LHV
 - InEen
 - GGZ NL
 - ZKN
 - NFU
 - NVZ
 - NVVP
 - NVOS-Orthobanda
 - FHI

MAVERICK

Competition | Regulation | Litigation

AANBESTEDINGSRECHT VAN TOEPASSING?

Wel of niet verplicht aanbesteden

- Wel aanbesteden: 'deken aan verplichtingen' o.g.v. aanbestedingsrecht
- Niet aanbesteden: civiel en mededingingsrecht van toepassing

Aanbestedende dienst

- Artikel 1.1 van de Aanbestedingswet 2012:
 - “Instelling die specifiek ten doel heeft te voorzien in behoeften van algemeen belang, anders dan van industriële of commerciële aard, die rechtspersoonlijkheid bezit en waarvan:
 1. de activiteiten in hoofdzaak door de staat, een provincie, een gemeente, een waterschap of een andere publiekrechtelijke instelling worden gefinancierd; of
 2. het beheer is onderworpen aan toezicht door een aanbestedende dienst; of
 3. het bestuur of het toezichthoudend orgaan voor meer dan de helft wordt benoemd door een aanbestedende dienst.”

Hollister / CZ

- Rb. Zeeland-West-Brabant, 19 juni 2014
- CZ wel aanbestedende dienst in de zin van art. 1.1 Aanbestedingswet 2012, want meer dan de helft wordt door de overheid gefinancierd. Dus is CZ gehouden aan aanbestedingsrichtlijnen en Aanbestedingswet
- Tussenuitspraak Hof Den Bosch 19 augustus 2014, Achmea en ZN voegen zich in deze zaak
- Tussenuitspraak Hof Den Bosch 28 oktober 2014, Nederlandse Stomavereniging, FHI en NEFEMED voegen zich in deze zaak
- Hof Den Bosch, 12 mei 2015: CZ geen aanbestedende dienst

Selectief contracteren en vrijwillig aanbesteden

- Let op:
 - Proces van selectief contracteren a.h.v. beginselen van een aanbesteding heeft gevolgen
 - Onder omstandigheden beginselen van het aanbestedingsrecht toch van toepassing (HR, 4 april 2003 RZG / ComforMed)

- De beginselen van het aanbestedingsrecht:
 - Transparantiebeginsel
 - Gelijkheidsbeginsel
 - Proportionaliteitsbeginsel

MAVERICK

Competition | Regulation | Litigation

CONTRACTING

Kader zorgcontractering

1. “Het recht op een overeenkomst” bestaat niet
2. Wel hebben zorgverzekeraars te maken met naleving van de zorgplicht
3. Let goed op welk juridisch kader van toepassing is op het proces van zorginkoop

Kader zorgcontractering: schematisch

10 tips bij zorginkoop

1. Vraag tijdig het inkoopbeleid op bij de zorgverzekeraar of het zorgkantoor
2. Informeer niet slechts naar de vorm van de procedure, maar ook of en zo ja welke speerpunten daarbij gelden
3. Vraag om verheldering van de punten die onduidelijk zijn in het inkoopbeleid
4. Neem de leiding bij het proces
5. Leg vooraf vast wie wanneer met elkaar contact heeft
6. Verken tijdig de mogelijkheid om efficiënter te contracteren
7. zorgverzekeraars met AMM dienen een objectief transparant en non-discriminatoir inkoopbeleid te hanteren
8. Wees alert op de timing en termijnen
9. Bewaak de procedure en termijnen en win bijtijds advies in
10. Zet slechts als uiterste redmiddel juridische stappen, maar verken bijtijds de mogelijkheden

Zie ook: www.zorgcontractering.com

Vragen?

Diederik.Schrijvershof@maverick-law.com / 06 81 364 318

www.maverick-law.com

Volg ons op @MaverickLawyers